

אתיקה ומוגנות ברשת בימות הקיץ

לטיפים נוספים הקליקו לייק בדף הפייסבוק שלנו: אתיקה ומוגנות ברשת

החופש הגדול הוא זמן נהדר להכיר את עולמם של הילדים טוב יותר. בואו ונשב עם ילדינו ונבקש מהם להראות לנו מה מעניין ומעסיק אותם, מה הם האתרים שהם אוהבים, נבקש לשחק יחד במשחק אהוב. כך ניצור שיתוף כדרך לבילוי של זמן איכות משותף, ולא רק באמצעות הצבת גבולות. נלמד את אופני ההתנהלות ברשת ונשמש מודל ודוגמה חיובית לילדינו לשימוש נכון ברשת.

"קיץ, שמש, חופש, ים, למה כל הזמן אתה חופר על המחשב...?"

הורים יקרים,

הקיץ בפתח וילדינו יבלו בקייטנות, בבריכה, בים ועם חברים. הם יהיו זמן רב מול צג המחשב. שימוש במחשב ואוצרותיו הוא דבר נפלא כל עוד משכילים לפעול נכון. הורים מספרים שביטויים אלה שגורים בפי ילדיהם: "אל תתערבי. את לא יודעת כלום במחשבים"; "משעמם לי בחוץ אז אני משחק במחשב". לעתים הורים מענישים את ילדיהם בעונשים, כגון: "שבוע ימים אני לא מרשה לך להיות בפייסבוק" או "זהו! אני מנתק לך את האינטרנט".

ביטויים אלו ואחרים מבטאים את הפער בין ילדים והורים בהבנת משמעות של שימוש ברשת כחלק מאורח חיי הילדים. אחד השימושים המרכזיים של ילדים ובני נוער הוא גלישה ברשתות חברתיות. שימו לב! גיל השימוש ברוב הרשתות החברתיות מוגדר בתנאי השירות כגיל 13. כדאי להקפיד על כך, אם ילדינו נמצאים ברשת חברתית מתחת לגיל זה – אל תשאירו אותם לבד במרחב זה, היו חברים בקהילה שלהם. עלון זה מציע רעיונות לפעילות ולשיחה כדי לסייע לשמור על מוגנות ילדים ובני נוער במרחבי הרשת. ההנחה הבסיסית שלנו היא כי חשוב לבסס תקשורת פתוחה, לשמוע ולא רק להשמיע, להתקרב ולהכיר את עולם הילדים: את השפה, את דרכי התקשורת והמרחבים שבהם הילדים פועלים. כמו כן חשוב לזכור שכל עקרונות החינוך במרחב הממשי כליווי ומעורבות חלים גם על המרחב הווירטואלי.

"ראית? ... תייגו את ענבל ולוטן שותים במדיסון" "עדי בריליישנשיפ עם מיכל"

שמירה על פרטיות – נשוחח עם ילדינו על פרטיות, מה פרטי עבורם, מפליא, אך לא בהכרח מה שפרטי בעינינו כמבוגרים הוא פרטי גם לילדים ובני נוער. נשוחח עמם על מה חשוב להם לשמור בפרטיותם.

ברשתות חברתיות ברירת המחדל בהגדרת הפרטיות היא - כל התמונות והמידע האישי מוצגים לעין כול, אלא אם כן מגדירים זאת אחרת. נברר כיצד ילדינו מגנים על פרטיותם ברשת, ואם הגדירו את הפרטיות ברשתות החברתיות שבהן הם פעילים. נוכל להרחיב ידיעתנו בנושא: שמירה על פרטיות בפייסבוק במרכז העזרה.

ילדים רואים בהחלפת סיסמאות אישיות עם חברים ביטוי לאמון. חשוב לשוחח עם ילדים צעירים על חשיבותה של סיסמה, מה היא מקנה למשתמש, וכיצד להגן עליה.

"איזה ילד תחזור למחילה שיצאת ממנה..." "ראית? מתחת לתמונה של דלית כתבו לה: שמנה..."

עוצמתן של מילים ברשת – למילה הכתובה עוצמה, בייחוד אם היא גלויה לעיני כל החברים ברשת. נבהיר לילדינו שכל אמירה לא נעימה של משתמש ברשת חברתית מפורסמת גם בקרב כל חברי הרשת של אותו משתמש.

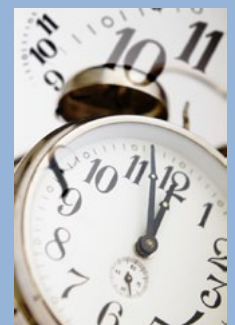
נדגיש כי האינטרנט הוא מקום ציבורי, גם אם לעתים אנו נוטים לחשוב שזהו מרחב פרטי שכל אחד יכול לראות בו מה כתבנו.

"שעות הוא יושב על המחשב", "כל הזמן היא מתכתבת, חמישה מסכים פתוחים במקביל"

ניהול זמן – זמן הוא משאב יקר, בחופשת הקיץ ילדינו יבלו יותר זמן מול צג המחשב. מומלץ שנשוחח עם ילדינו על החשיבות של ניהול זמן. ארגון סדר יום נכון מייצר אפשרויות להגשמת מטרות, יציבות וביטחון.

ניהול נכון של הזמן מאפשר תכנון וגמישות.

נקבע עם ילדינו - כמה זמן הם יבלו מול המחשב במשך היום ומתי, כמה זמן יוקדש לפעילות לימודית, לתקשורת עם חברים, כמה לפעילות פנאי ואיזו פעילות אקטיבית יעשו בפרקי הזמן.

"תכתבי בקיר" "אני עושה אטנדינג" "תמונה פ33!" "תייגתי את בר"

ללמוד יחד – שמעתם ביטויים אלו מפי ילדיכם? זו השפה שבה משתמשים ילדים ובני נוער במרחב הממשי, והיא נגזרת מפעולות המתבצעות במרחב הווירטואלי.

"מה אתם מתערבים לי..?", "לכולם מרשים רק לי לא..."

חשוב שנקבע כללים וציפיות עם ילדינו בשיחה רגועה - כללים ברורים לגבי ההתנהלות ברשת, כללי בטיחות לגלישה בטוחה, זמני השימוש במחשב, אתרים מותרים לגלישה, וכיצד לנהוג אם ילדינו נחשפו לתוכן לא הולם לגילם.

מילה טובה - נשוחח עם ילדינו על נושא מעניין שלמדו דרך הרשת, וייתכן שנפתע לגלות כמה דברים חדשים וחיוביים הם לומדים בעזרת הטכנולוגיה. נשבת, נעודד ונחמיא לילדינו כשהם עוסקים בפעילות חיובית ברשת. נעודד אותם לאזור אומץ ולספר מיד אם הם נחשפו לחבר שהציקו לו או שהוא נפגע ברשת.

"מרגיז... אבא שלי בודק לי את ההיסטוריה, אבל אני מוחקת אותה קודם... LOL"

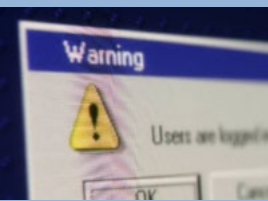
מעקב/ניטור - התחושה של הילד כי הוא נתון במעקב שלנו ההורים היא תחושה מאוד לא נעימה המערערת את האמון והתקשורת בין ילדינו אלינו, דבר העלול לגרום להתרחקות מאתנו. סוגיה זו היא אישית מאוד. כל הורה פועל על פי צו מצפוננו וערכי החינוך שלו.

אין ספק שאנו ההורים כאשר נחוש שילדנו בסכנה והוא אינו משתף אותנו, נעשה הכול כדי לברר כיצד לעזור לו וננקוט גם אמצעים טכנולוגיים, כגון: רשימת המועדפים, רשימת אנשי קשר ובדיקת היסטוריית הגלישה והשיחה. נזכור כי פעמים רבות לילדינו יש יכולות טכנולוגיות העולות על יכולותינו, לכן הדבר החשוב ביותר הוא ליצור אמון ושיח כן ומשתף.

מתי צריכה להידלק לנו נורה אדומה?

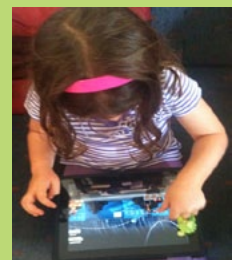
אם ילדנו גולש ודואג שלא יהיו אחרים בסביבתו בזמן הגלישה, אם הוא ממזער את המסך בכל פעם שאנו עוברים או משנה את מה שמוצג על המסך, אם נמצא מידע שאינו תואם לגיל ילדנו במחשב, אם אנו חשים שיש **שינוי בהתנהגות הילד**, הילד מתבודד - הוא אינו כתמול שלשום... במקרים אלו צריכה להידלק לנו נורה אדומה.

עלינו לשוחח עם ילדנו באופן פתוח, לשקף לו את מה שאנו חשים ולראות במה דברים אמורים. אם גילינו כי ילדנו נפגע או נחשף לאלימות ברשת, נדווח לרשויות הרלוונטיות, לאנשי חינוך או למשטרה, במידת הצורך. כמו כן, ניתן לפנות לעמותות סיוע המצוינות בתחתית דף המידע.

"כדאי ללכת למפגש של מכורי משחק אייטיגי?"

מפגשים - במרחבי הרשת נרקמים קשרי חברות על בסיס רומנטי או על בסיס עניין משותף, דוגמת משחקי רשת או אהדה משותפת לקבוצת כדורגל. חשוב שנבהיר לילדנו לא לקבוע מפגשים פנים אל פנים עם אדם לא מוכר לו שאותו הכיר באינטרנט ללא השגחתנו, ננחה אותו לקיים גם שיחות וידאו וקול, בנוסף לצ'אט טקסט, כי אולי כך ניתן לדעת מעט יותר מי האדם שמעבר למסך.

לאן פונים ואיך פונים? - דרכי התקשרות ומידע

אתר יותר חכמים מהאינטרנט הוקם על ידי איגוד האינטרנט הישראלי. באתר מידע והסבר לילדים, נוער, הורים ומחנכים כיצד ליהנות וכיצד להישאר בשליטה ברשת. האתר מסייע לילדים המשתתפים בדיונים ותקשורת עם אחרים ברשת, וחשים שבדיונים ושיחות אחרים פוגעים בהם תוך כדי שימוש בשמות גנאי, ביטויים משפילים והפצת רכילות ושמעות פוגעות.

קו חם לדיווח על פגיעה/הטרדה באינטרנט - באיגוד האינטרנט הישראלי, בטלפון שמספרו: 03-9700911 מטרידים אותך באינטרנט? ניתן גם לפנות באופן פרטי **כניסה לפורמים**

Yelem - פורטל המידע, הייעוץ והתמיכה לנוער וצעירים, שפועלים בו אנשי מקצוע מתנדבים למטרת ייעוץ ותמיכה. **צ'אט, פורום ודוא"ל**

ער"ן - שירות המציע עזרה ראשונה נפשית עם הקפדה גמורה על סודיות ועל אנונימיות. טלפון 24 שעות במספר: 1201 כל ערב בין השעות: 18:00-24:00 ICQ שמספרו: 12010 פועל בכל יום בין השעות 18:00-22:00. שעות פעילות הצ'ט שהכניסה אליו דרך האתר של ער"ן www.eran.org.il הם: ימים א'-ג' 16:00-02:00; ימים ד'-ה' 16:00-24:00; ימים ו'-שבת 18:00-02:00

סהר - סיוע והקשבה ברשת - תמיכה נפשית. **צ'אט אישי באתר www.sahar.org.il בין השעות 21:00-24:00** במספרים: 179201498 **פורום תמיכה נפשית לצעירים** או בדוא"ל: sahar.help@gmail.com

אל"י - אגודה להגנת הילד, עמותה הפועלת לסיוע לילדים הסובלים מהתעללות פיזית, מינית רגשית והזנחה. בטלפון חינוך שמספרו: 1-800-22-3966 בימים א'-ה' בין השעות: 18:00-08:30 וביום שישי וערבי חג בין השעות 12:00-08:00 בדוא"ל: hotline@eli.org.il

המועצה לשלום הילד באתר www.children.org.il בטלפון שמספרו: 02-6780606 בדוא"ל: ncc@children.org.il

המינהל למדע וטכנולוגיה <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/UNITS/MadaTech/HomePage.htm>

שפ"י NET - אתר השירות הפסיכולוגי ייעוצי <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/shefi>